

Liikenne- ja viestintäministeriö

PL 31

00023 VALTIONEUVOSTO

Lausunto luonnoksesta Valtioneuvoston asetukseksi ajokorteista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta Valtioneuvoston asetukseksi ajokorteista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry on tutustunut luonnokseen ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Perustelujen mukaan luonnoksessa ehdotetaan ajokorteista annettuun valtioneuvoston asetukseen tehtäväksi ne muutokset, jotka ovat tarpeen ajokorttilakiin hyväksytyistä kuljettajaopetusta ja kuljettajantutkintoa koskevista muutoksista johtuen. Asetukseen sisältyisivät säännökset lakisääteisen koulutuksen määräistä sekä tarkempia säännöksiä ajo-opetuksen ja kuljettajantutkinnon toteutuksesta. Kuljettajantutkinnon ajokokeessa käytettäviä ajoneuvoja koskevat säännökset siirrettäisiin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksesta valtioneuvoston asetukseen.

SKAL:n kannalta on tärkeää uusien osaavien ja turvallisten kuljettajien saaminen alalle. Siksi tulevaisuudessakin tarvitaan riittävästi auton ajokortin omaavia henkilöitä, jotta myös jatkossa on tätä kautta potentiaalisia uusia ammattikuljettajia. Ensimmäinen auton ajo-oikeus toimii perustana raskaan kaluston ajokortin hankkimiselle ja täysin automaattisten autojen aika on kuitenkin vasta vähän kauempana tulevaisuudessa.

SKAL esittää muutosta C1- ja C1E- luokkien opetuksen määrän keventämiseksi alla olevin perustein, katsoen samalla, ettei tässä yhteydessä ole tarvetta yleisesti esittää muutoksia kuorma- ja linja-auton ajokorttien suoritusjärjestelmään.

C1- ja C1E- koulutus

Ryhmän 2 koulutussäännökset tarkistettiin ammattipätevyysvaatimusten voimaantulon yhteydessä vuonna 2008 koulutusvaatimusten yhteen sovittamiseksi. Luokkakohtaiset ja luokkien korottamisen vaatimukset määriteltiin tuolloin uudelleen vähentämällä raskaiden yhdistelmien ja linja-autojen kuljettajilta vaadittavaa koulutusta huomattavasti. Lisäksi luotiin myös C1- ja C1E-luokille omat koulutusvaatimukset. Tällöin ei ollut mitään kokemusta varsinkaan C1-luokan ajokorteista. Nyt jälkikäteen tilannetta arvioidessa voidaan todeta, että, C1- ja C1E luokkien koulutusvaatimukset jäivät määrältään aivan liian suuriksi ajoneuvojen kokoon ja ominaisuuksiin nähden, erityisesti verrattaessa C- ja CE- luokkiin.

C1-luokan ajoneuvot ovat pääsääntöisesti kokonaispainoltaan 5-6 tonnin luokkaa ja suurimmillaankin vain 7,5 tonnia ja ne ovat hallintalaitteiltaan, ajettavuudeltaan ja myös ulkoiselta kooltaan hyvin lähellä isoja pakettiautoja. Sen sijaan C-luokassa kokonaispaino voi nousta jopa 42 tonniin 5-akselisella kuorma-autolla ja hallintalaitteet eroavat suurestikin henkilö- ja pakettiautoista ja pienistä C1-luokan kuorma-autoista. Näin ollen C1- ja C1E- luokkien koulutusvaatimusta tulee selkeästi pienentää, mikä myös alentaisi näiden luokkien ajokortin hankkimisen kustannuksia.

C1- ja C1E- luokkien ajokorttikoulutuksesta on ollut käynnissä myös kokeilu, jossa vähäisemmällä koulutusmäärällä voi päästä näiden luokkien kuljettajantutkintoon. Kokeilun väliraportin tulosten perusteella pienemmillä koulutusmäärillä ei ole havaittu ongelmia, loppuraportti on SKAL:n tietojen mukaan juuri valmistumassa.

Keventämällä ensimmäisen kuorma-auton ajokortin saamisen vaatimuksia saisimme kuljetusalalle uusia alasta kiinnostuneita. Tämä on erityisen tärkeää, kun kuljetusmäärien lisääntyminen on jo aiheuttanut kuljettajapulaa.

Tässä yhteydessä on syytä huomioida myös muutos C- ja CE-luokkien opetusmääriin, joita on ajokorttiluokan korotustilanteessa muutettava vastaavasti, jotta C1- tai C1E- koulutuksen keventäminen ei vääristä C- ja CE-luokkien koulutusta. Myös vastaava siirtymäsäännös tarvitaan.

SKAL esittää seuraavia muutoksia muutosluonnoksen 17 ja 18 §:iin:

17 § Teoriaopetuksen määrä kuorma-auton ajokorttia suoritettaessa

Kuljettajantutkintoon pääsyn edellytyksenä olevan teoriaopetuksen määrä kuorma-auton ja kuorma-autovetoisen E-luokan ajoneuvoyhdistelmän ajokorttia suoritettaessa on:

- 1) C1-luokassa vähintään **2** tuntia;
 - 2) C-luokassa vähintään 12 tuntia tai, jos oppilaalla on C1-luokan ajo-oikeus, vähintään **10** tuntia;
 - 3) C1E-luokassa vähintään **3** tuntia;
 - 4) CE-luokassa vähintään 15 tuntia tai, jos oppilaalla on C1E-luokan ajo-oikeus, vähintään **12** tuntia.
-

18 § Ajo-opetuksen määrä kuorma-auton ajokorttia suoritettaessa

Kuljettajantutkintoon pääsyn edellytyksenä olevan ajo-opetuksen määrä kuorma-auton ja kuorma-autovetoisen E-luokan ajoneuvoyhdistelmän ajokorttia suoritettaessa on:

- 1) C1-luokassa vähintään **3** tuntia;
 - 2) C-luokassa vähintään 10 tuntia tai, jos oppilaalla on C1-luokan ajo-oikeus, vähintään **7** tuntia;
 - 3) C1E-luokassa vähintään **3** tuntia;
 - 4) CE-luokassa vähintään 30 tuntia tai, jos oppilaalla on C1E-luokan ajo-oikeus, vähintään **27** tuntia.
-

Lisäksi **siirtymäsäännös** niille C- ja CE- ajo-oikeutta suorittaville, jotka ovat saaneet C1- tai C1E- ajo-oikeuden ennen tämän asetusmuutoksen voimaantuloa.

Kuljettajantutkintoon pääsyn edellytyksenä olevan teoriaopetuksen määrä kuorma-auton ja kuorma-autovetoisen E-luokan ajoneuvoyhdistelmän ajokorttia suoritettaessa on:

- 1) C-luokassa vähintään 3 tuntia, jos oppilaalla on ennen tämän asetuksen voimaantuloa saatu C1-luokan ajo-oikeus,*
- 2) CE-luokassa vähintään 7 tuntia, jos oppilaalla on ennen tämän asetuksen voimaantuloa saatu C1E-luokan ajo-oikeus*

Kuljettajantutkintoon pääsyn edellytyksenä olevan ajo-opetuksen määrä kuorma-auton ja kuorma-autovetoisen E-luokan ajoneuvoyhdistelmän ajokorttia suoritettaessa on

- 1) C-luokassa vähintään 5 tuntia, jos oppilaalla on ennen tämän asetuksen voimaantuloa saatu C1-luokan ajo-oikeus*
- 2) CE-luokassa vähintään 20 tuntia, jos oppilaalla on ennen tämän asetuksen voimaantuloa saatu C1E-luokan ajo-oikeus*

Huomioita traktoreiden ja mopojen ajokorteista

Asetusluonnoksen perustelujen mukaan ajokorttilakiin hyväksytyillä muutoksilla selkeytetään ja kevennetään ajokorttisääntelyä. Luokkakohtaisen opetuksen määriä ei pääosin enää säännellä ja myös opetuksen toteutusta koskevaa sääntelyä kevennetään. B-luokassa ja ensimmäistä moottoripyörän ajokorttia suoritettaessa vaaditaan kuitenkin pakollisia ajo-opetuksen vähimmäismääriä saatavaksi.

Kun em. ajoneuvojen kohdalla pakollista ajo-opetusta vaaditaan, huolta aiheuttaa se, että kaikkein nuorimmilta ajokortin hankkijoilta eli traktorin, mopon ja kevyen nelipyörän kuljettajilta ei kuitenkaan vaadita pakollista ajo-opetusta lainkaan. Nuoren 15-vuotiaan on vaikea uskoa kykenevän itse arvioimaan mahdollista opetuksen tarvetta. Siksi olisi tarpeen edelleen edellyttää pakollista ajo-opetusta myös näille ajoneuvoille liikenneturvallisuuden ylläpitämiseksi.

Traktoreiden kohdalla erityisesti nopeat, rakenteelliselta nopeudeltaan yli 40 km/h traktorit ovat suuri turvallisuusriski myös raskaalle kalustolle mm. ohitustilanteissa ja taajaman ulkopuolella olevissa vähäisempien ja yksityisteiden risteyksissä. Vastaavasti mopolla ajautuu taajamaristeyksissä helposti kuorma-autoon nähden kuolleeseen kulmaan ja siten erittäin vaarallisiin tilanteisiin.

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Iiro Lehtonen
toimitusjohtaja

Ari Herrala
johtava asiantuntija